

● 24 (7097) ● 1991 с.д. Олушбу 21 күнэ. Чэппиэр ● Сыаната 8 харчы

дугар билигтн дөрүбү-
дата аддас мөлтөх. Нин
инийт ийдэ баар. Эмэ
дөрүүгэ сүлдэн эмсэ-
дэбүт, 20-ч сүд сүбү
үлэтигэр сырласныт
эмээхсн. Сэрн огдооб-
то, Сн эмэ атын кол-
хоттаахтар нурдун, кыра
лнссиллаах. Вейата өр
хүрүрсн, куоракка биэр
дүрүбүт днэ мээ. Сн

4.3.1.4 фотохромизата).

Коммунист буолуу— үрдүк эппиэтинэс

Дойдуу И. В. Сталин салайар кэмигэр партия авторитета үрдүү, салайар күүһэ улахан этэ. Кини ылыммыт соруктара барыта олоххо киллэриммэллэрэ. Советскай Союз оччотоогу сайдыыта кини Коммунистическай партиятын кытта быстыспат сибээстээх.

Оттон хайа күн салайта Н. С. Хрущев кэллээбиттэн олоҕо суох араас уларыттыы сабалламмыта. Бүгүгү күн мөңгөнүттэн көрдөххө, кини оччолорго ыппыт политика үксүгэр сатамчыта суох эбит. Ылан көрүү, ыраа дэриэбинэлэри кураанах-сыппытын, нэтих сүһүкү эспитин. Итинтэн да атын элбэх толкуйданыһыма-тах сорунтары туруортаабыта.

Л. И. Брежнев кэмигэр ити өссө дириктэби-та. Ити икки лидердэр салайар смлларыгар сымна-халты ордук илбээбитэ, сэрки сабионго-руунан үлүһүү баара.

М. С. Горбачев үтүлүр кэмигэр партия авторитета лаппа түстэ. Уларыта тутуу бизе-сылларга араас дыһаллар ылыммытытырттан үксэ туолбакка иһэр. Дьону-уаһааны ситэ бэлэмнээ-бөккэ эрэ демократияны киллэрэ сатаабыллыт, арааһа омсолоох буолан эрэр. Бу сылларга партияда саба түһүү элбээ-

тэ. Сорох дьон партияны, Сталины үөһөн авторитет хомулар, үл-харчы таһаарынар курдуктар.

Онон мин партия авторитетин көмүс келерүүнэрин төдөн дойдулар-саидарын туһугар үлээбэит дьон буолбакка, салаалта үрдүкү эшелону-гар олохторун түһэрэн-лэр диэхпиз баҕарабын. Билигин партия авторитетин көтөһөр туһугар, мин санаабар, бастагыҥы-нан, маннайгы сүһүк партиянын тэрияталар үлэлэрин өрө көтөһүүх-кэ, Саха сүүрээниһи, формалары көрдүүхкэ, Дьон-сэргэ кыһалдыгыгар, үлэтигэр-хамнаһыгар чугас туруоха.

Иккисинэн, ону талы-нан эрэ этэн кэбиспэчкэ, тус бэйэниң обществен-най үлэһэ активнайдын кыттаахха, дьону көбү-лүүхкэ, коммунист аа-тын үрдүктүн тутуута тус байа холобурун көр-дөрүүхкэ. Билигин сорох эдэр коммунистар общес-твеннай сорууда биэрэ-ри гыннахха доруобуула-рара, мөлтөх, ыалдьар аатыраллар. Ичинник олох табыллыбат. Ком-мунист атын дьонтон уратыта кини дьонун-сэргэтин туһугар дьип-чахчы кыһанаара, бэйэтин харыстаммакка үлэллэрэ буолар.

Л. ДЯКОНОВ.

Ким төһө бэринилээбинэн

Партия авторитета түспүтүгэр наар үрдүкү салаатаны буруйдуур та-быллыбат. Бэйэ оройуо-нуу, бөһүөлөгүн кини

улахан буоллаҕына, ки-риэһилэни уларытты аҕыйаа суох этэ. Онон райком бастаы секретары-нан талылыбыт Ман-

Тыа сири ветераннарыгар

КОМИ ССР, Респу-блика Тыматын хаһаайыс-тыбатын министерствота уонна Социальной хаач-чыыһыга министерствота тыа хаһаайыстыбатын про-изводствотыгар олохторун үтүө сылларын анаабыт ветераннар тустарыгар кыһамныһы күүһүрдүүтэ дуоҕабар түһэристилэр.

Каккэ совхозтарга ве-тераннарга аналаах дьы-лэри тэриятэллэргэ бы-һаарымы ылыммыта. 16 иһинэхэ аһаан бастагы пансионат Сыгытдыни-скай оройуонига аһыллы-на. Пансионат дьыһа биир-дин уонна иккисин кыһы олохторугар анааһыт хо-тордоох, остолобуйдаах, баайыһытаах. Ветераннар бэркэ астынан эйэлээхтэн олохторун. Сайын байла-рэ үүннэрбит оуруот-тарын аһын, хор-туоплуйдарын уопсай дьыһэлэргэр аҕалытара. «Ыбскай» совхоз этинэн уонна үтүгүн көмөлөһөр.

Эмээхситтэр иһиллэрэ илэһисийбит таһас өрө-лөр, баайыһынан дьары-таналлар, ас астымаллар, бэйэлэриң бэйэлэрэ көр-үһүлэр. Олохторун кэ-нинки күннэрин кураанах дьыһэлэргэ сөгөтөхсүйэн атаарар онугар бииргэ сылаас дьыһэ-уонка, сөп-кө аһаан-таһаан бииргэ атаарар кыах үөскээ-биттэн үөрэллэр.

Симонка: совхоз вете-раннара.
(ССТА фотокроника).

Туһалаах көрсүһүү

Бахсы орто оскуо-латыгар олунуу 1 күнүгэр ыаллыы Ма-иэ-Ханалас оройуо-нуу Дьабыһыл оскуо-латыттан делегация кэлэн ыалдыттан барда. Бу 25 иһиллэх делегацияны дирек-тор Н. Е. Сергучев салайан илдьэ кэлбит. Эрдэ биниги дьабыһыл-ларга баран ыал-дыттан, националь-най оскуоланы сайы-нармы концепциятын олоххо киллэрингэ хайдах-туох үлэллэ-лэрин билсэн кэлби-пит.

Ыалдыттарбыт аһа-бас уруоктарга, кы-лаас таһынаагы дьа-һалларга сырыттылар. Компьютернай кыла-һы, музыкальнай ка-

бинеты, үөрэнээччилэр иһинэн оҕоһунтарын быыстапкатын сэргээн көрдүлэр. Эбэрттэн иһинэ ытыллыбыт пресс - конференция кыттынылар. «Са-ха ому» общество ик-кис съезин делегата В. Г. Слепцованы кы-та көрүстүлэр. Олох-тоохторго бартааххы концыры көрдөрдүлэр. «Поле чудес» оон-нууга кыттынылар. Оскуолабыт коопера-тивыгар астына ыал-дыттаатылар. Сибээ-һэй турт сылаас бэ-рэски атыылаһан үөр-дүлэр-нөттүлэр.

Бу көрсүһүүлэр тү-мүктэригэр икки ос-куола икки ардыгар шэфтэни олохтоһо. Национальнай оскуо-ланы сайыннарыҥа ити көмөлөх буолара саарбаа суох.

М. ЖИРКОВ.

Көхтөөх күрэхтэһии

«Хачыгыр» көпсээнигэ инсценировканы ту-руоруута, хоһоону айыһыта уонна суру-йааччы айымньыла-рын иллюстрациялаа-һына күрэхтэстилэр. Викторина кытты-нылар. Музыкальнай тохтобулга педагог-ическай үлэ ветерана М. Н. Протодьяконова салайар «Айталы» фольклорнай куруһуо-гун оҕолоро хомусчут Марфа Местникова, тойуксун Лена Ивано-ва нүөмүрдэрэ, Коля Саргыдаев, Сахалена Слепцова оһуокайы таһаарыылара көрөөч-чүлэргэ биирэттэ.

Бу сэргэх дьаһал Кожуровтар, Саргы-даевтар, Никитиннар дьыһэ нэргэниһин кыа-һыларынан түмүк-тэннэ.

Д. ЭВЕРСТОВ.

Бары кыттабыт

Биниги оскуолабытыгар национальнай оскуоланы сайыннары концепциятын олоххо киллэрингэ араас өрүттээх үлэлэр ытыл-даллар. Оскуолабыт оло-го биллэ сэргэхсийдэ.

Быйылгы үөрэх дьылы-гар оҕолорго улахан үө-рүүнү Мунха бырааһы-ныга аралла. Мунха дьыһ-өбүгэлэригэр биир нэтиһ-лээх, нэре бырааһыны-тара буоларын биллибит. Бултааһыныга туттуллар былыргы сизээри-туом-нары кытта биллэстибит. Айылбаа харыстабыл-лаахтын сыһааннаһы саха майгытын-сигидитин биир үтүө өрүтэ буоларын өйдөөтүбүт.

Эргэ Сага дьыла ы-тыллыбыт «Биниги но-руоппут бита-билгэтэ» дьыһ тематическай бичээр үтүстэргэ көрөхсөттө. Ити кэиниттэн аны ойуудуур-дүүһүнүүр искусство быыстапката тэрилиннэ. Онон көрдөрүүтэ 82 үдэ туруорулуна. Көрүүхкэ үчүгэйэ сүр. Ордук ахсыс кылаас үөрэнээччигэ Мана Яковлева сөхтөрдө: быыс-тапкаа 16 оҕоһугуна кыттыбыт. Баайыттан, оһуор аһыһытыттан са-балаан кудуһун сөрүөнү, кыл сөрүөнү оҕоруу кур-дук уустук үлэлэри толор-тообут. «Уус да тарбах-таах эбит» дьыһ олору сөбө-махтайа көрдүбүт. Ки-ниэхэ үөрүү-нөтүү орто-тугар супер-биринс тут-тарылыһына.

Божедонова Даша уру-һуйдара, Филимонова Му-ся баайыылара, Рахматул-лин Наил мастан, Давы-дов Васа соломотто оҕо-һунтара эмнэ иһери үрдүк сыанабылын ылылар.

Оскуолабытыгар ы-тыллар бу манник дьа-һалларга үөрэнээччилэр, учууталлар бары кыт-табыт, төрөппүттэригэр ыал-дыттымыллар.

Наталья ЕЛИСЕЕВА,
Хадаар орто оскуолатын
VI кылааһын
үөрэнээччигэ.

